

nerako uzten dugu, lege-projektuaren edukinazko berri emate zehatza. Orduan ikusiko da zer den legetzat geratzen dena. Saiatuko gara, Estatu barnean izango den lehenengo Normalizazio-lege honetaz iruzkin bat eskaintzen.

Euskal Parlamentuan ere badago lege-projektutarako Aurre-projektua. Euskarak ere laster beharko luke ukan bere Normalizazio-legea. Katalanen hau tarteko dela, galdera batzuk sortu zaizkit barnean, eta irakurlearen aurrean utzi nahi ditut.

1) Katalanen lege-projektu honen paretsuko legea ateratzeko gai izango ote dira euskal politikariak? Ez naiz ari, noski, legearen bikaintasun juridiko formalaz, barnean nahitaez eraman beharko dituen ahalbideez eta edukinaz baizik. Horretaraino iritsiko bagina, behin-behinekotzat eman beharrean izanik ere, ez genuke tresna makala izango.

2) Eta areago doan beste galdera: Gure gizartea daukagun bezala edukita (laburki esateko: euskaldunok % 22 bakarrik izanik, euskara salbatzeko aski izango ote litzateke (hau da, ez 50 urteko luzamendu agoniko baterako), katalanek beren hizkuntzarentzat atera nahi duten bezalako legerik? Ala, gehiegi luzatu gabe, beste zerbait behar dugu?

Katalanak atzetik dituen indar sozialak gogoan hartuta, erreza daiteke legearen aplikazio sozial jator eta bortitza lortuko dutela. Gurean, ostera, beldur naiz, legerik kaskarrenaren hurbiletik joateko lain ere ez ote garen izango.

Katalanaren onetan datorren lege-projektu hau, hasteko, ez da albiste txarra. Hemengo alderdientzat ere, gogoeta politiko serio bat egiteko, ez da ideia-harrobi alferra izango. ■ *Joseba Intxausti.*

Chapeau, Celestino del Arenal jauna!

Neronek ere behin eta berriz salatu, planteatu eta kritikatu dudan kazetal tituluaren desegokitasunaz mintzo da azaroaren biko *Egin*-en Celestino del Arenal jauna. Gizon hau zein den jakin gabe ez dago hemen deus harrigarririk. Bai, ostera, gizon hau Leioako Informazio Zientzietako Fakultateko Dekanoa dela jakinik. Ez ote harriztekoa, Dekano izanik, hain «garbiki» mintzatu izana?

Egia esan, ez da lehena, ez da gorena, honetaz honela mintzaten dena. Noski ezetz. Jadanik JAKINen bertan IPIko (Nazioarteko Prentsa Institutua) buruaren eritziak ere jaso izan ditugu,

titulua Estatuaren kontrolbide eta adierazpen librearentzako oztopo eta trabatzat joz.

Ez lehena, ez bakarra, ez gorena izanik ere, pozgarri bai, bada Celestino del Arenal jaunaren ahotsa, autoritatez et barru-barrutik aterea bait da. Ez ote, gainera, Euskal Herriko ahots bakarra?

Zer esan du, ba, jaun honek? Gauza berririk ez, berriz diot, baina zenbait kazetari-talderi arrazoi batzuegatik eta euskal kazetariei beste batzuegatik komeni zaien zerbaít bai:

«Me remito de nuevo al origen en la creación de las Facultades de las Ciencias de la Información. Nacieron un poco de las anteriores «escuelas de periodismo» en función de unos intereses muy concretos de determinados profesionales de los medios informativos del franquismo que querían tener su propio contexto en el cual actuar y su propia parcela de poder. Esta historia está pesando fuertemente en el funcionamiento de las actuales Facultades. Soy de la opinión de que las Facultades de Ciencias de la Información no están bien concebidas y que se debería ir hacia una reforma del sentido que tienen.

(...)

He dicho que surgieron en base a los intereses de determinados grupos profesionales dentro del franquismo que querían tener sus parcelas de poder, y en función de eso, establecieron la necesidad de un título para ejercer la profesión periodística. Este título era un medio de control de acceso a la profesión y, por lo tanto, un medio a través del cual someter a control la libertad de expresión. En este sentido, desde mi punto de vista personal, soy totalmente contrario a la exigencia de títulos o al establecimiento de todo tipo de cortapisas periodísticas.

Creo que para ejercer la profesión periodística lo que hace falta es tener un buen nivel profesional, tener los conocimientos adecuados y que esos conocimientos sean reconocidos tanto por el público como por la empresa para la que trabaja. Yo no soy partidario, a pesar de ser decano de la Facultad de Ciencias de la Información, de que los títulos sean condiciones sine qua non para ejercer la profesión periodística.»

Frankismoaren tresna izanak eta orain haren ondorio direla eskola eta fakultateok, ez da inongo zalantzarik. Frankismoaren lehen ordukoak dira, gainera. Lanbide periodistikoaren irakaskuntza ofiziala 1940an arautu bait zuen Estatu frankistak, eta 1941ean bertan Periodismo Eskola ofizialak. Frankismoaren izpirituz kutsatuegi daude eskola hauek, sorreran bezala desarroituan.

Eskola hauen jatorrizko izpiritu hori ongi jasotzen du kazetariak karrera amaitzean egin behar zuen zinak:

«Juro ante Dios, por España y su Caudillo, servir a la Unidad, a la Grandeza y a la Libertad de la Patria con fidelidad íntegra y total a los principios del Estado Nacional Sindicalista, sin permitir jamás que la falsedad, la insidia o la ambición tuerzan mi pluma en la labor diaria.» ■ *Joan Altzibar.*

Sotanak eta, edo sekulartasuna auzitan

Aita Santuak, Erromako bere Bikario Poletti Kardinalari egin eskutitzean, apez, fraide eta serorak beren sotana eta habituak berriro janztera behartu nahi ditu. Gutuna 1982.10.19ko *Osservatore Romano*-k argitara eman zuen, lehen orrialdean, seguru asko tamainako arazotxoak merezi ez duen moduan. Elizkizunetan eta eliz barnean beti sotana eta habitua jantzi behar da, eta kalean ere bai, *clergyman* beltza, grisa edo urdin iluna eraman nahi ez bada behintzat. Arau honek berdín balio du, apez eta erlijiosoentzat, gizonetzko eta emakumezkoentzat, seminario eta eliz ikastetxeetako apezgai eta estudianteentzat, eta Erroman bizi edo bizi gabe bidez dabilzaneentzat ere.

Aita Santuaren gogoia omen zen Eliza osoari agindu hori ematea. Baina apezpiku askoren aldetik jaso dituen kritiken aurrean, bere diozesian, Erroman, proba egin nahi izan du.

Irribarrez edo mutur beltzez hartuko den agindu hau emateko arrazoiak? «Oinetarainoko jantziak bere identitatearen eta era berezian Jainkoarena izatearen testigantza, apez oro ematera behartuta dagoena, begi bistan jartzen du eliz elkartearen baitan». Gainera «ebanjelizatzeke obligazioa hitzaren bidez eta apeza giro sekularretik bereizten duten ageriko ezaugarrien bidez betetzen da».

Zer esan? Arrazoiak borobilak direnik oso ezin uka. Borobilegiak agian, hain ondorio txikiarentzat. Seguruenik tamainako arazoien eta ondorioen arteko hesiaren gainetik inolaz ere aitortu nahi ez den arrazoipide ahulez betetako zubia eraiki nahi izan da.

Gaurko apez jendearentzat eta kristau soilarentzat ere, ez ote den ulergarriagoa eta onartzen samurragoa nago, Zelestino Lehenengoak, —San Zelestinok— Narbona inguruko gotzainei 428. urtean idatzitakoa. Hauek Lerins-go monastegikoak ziren batipat, eta lekaideek beren elkartegietan eraman ohi zuten janzkera ezarri nahi izan zieten beren apeziei. Usadio berri horren aurka honela